

mer cop 19 anys abans que el monjo que ens lliura el seu nom).

A part d'aquesta imaginació, la sospita que el nom d'Évol pugui venir d'aquest NP, resta sòlida. No goso decidir si és o no preferible a l'etim. fitonímica (1). En aquest cas, però, crec que hi ha més raons que en el de *L'Eula* per preferir-la: les bases per a l'antroponímica són més clares i indiscutibles. En noms relativament breus, com aquest, és fàcil la coincidència casual. O recordant-nos d'aquell «nicht entweder 10 -oder, sondern sowohl als auch» amb què sovint s'havia de conformar el màxim etimòleg H. Schuchardt, podria ser, àdhuc, que el presbíter d'Eixalada, i aquell incert fundador, adoptessin el NP germànic homònim, moguts per la proximitat geogràfica del nom del poble. 15

Amb la fantasia a regnes perdudes: qui sap si l'ésser mític *Évol* seria el que donaria nom al poble des de temps reculats. Car sembla que aquesta figura mítica, pogué existir en els nostres països des de temps 20 ben remots. Aquells que cantava Costa i Llobera en el poema *A un Claper*, de 1873:

«¿Fou dels antics Gegants la raça morta,
que, per memòria eterna, te deixà? 25
Fóres d'un déu caigut l'ara feresta?
Guardaves la memòria d'una gesta? ...»

tot invocant uns mots de l'arqueòleg Ch. Blanc «--- construction des antiques Pélasges ---». 30

Què ve a fer ací el poeta? Doncs és que el monu-

ment megalític inspirador de Costa, situat entre Alcúdia i Can Xanet, porta el nom tradicional «Claper des *Évols*»; I el tenim dibuixat per la mà mateix del vates; que hi posà aquest nom popular de puny i lletra en l'ed. prínceps del bell poema, p.p. *BSAL* I, xx, 5. Aquell *Asclépios* mitològic que vivia en la memòria de la gent de Llers i de la de St. Pere dels Forcats, havia tingut ja un altre avatar entre els antics *majoricani*: aquells cantats per Costa sota la màscara de Nuredduna. ¿O més aviat la figura mítica fou portada a Mallorca per les hosts catalanes de 1238? Quasi tant se valdria.

Recordem: per damunt de tot, el Gorg *Negre* d'ÉVOL. I si parem l'orella a les rondalles que ens reportaren Massó Torrents, i Mn. Cinto Verdaguer, del famós Gorg i dels Estanys de Noedes (un d'ells és el d'Évol), comencen a petar les finestres pels vents de llegenda, llancem la pedra a les aigües del Gorg, i en salta com un elf una ombra sinistra...

Però calli la «folle du logis»; i resti obert el dilema etimològic: 1) / 2)?

Tot amb tot, hem de decantar-nos per l'etim. (2).

1 Sobre reencarnacions locals de figures semblants al Comte N'Arnau, jo vaig oir molt en pobles del Flamicell, i dels afluents de l'alta N. Ribagorçana en les enquestes de 1957 a 1969. Artur Quintana n'ha publicat d'altres de primera mà, en un article d'homenatge, que acabo de rebre, sobre un *treudo* (tribut servil) a un senyor arnaldia.

Ezcabal, Ezcabarte, Ezcaurre, V. Escart